

Instytut Pamięci Narodowej - Rzeszów

<https://rzeszow.ipn.gov.pl/pl8/aktualnosci/200167,Pamietamy-o-ofiarach-Zbrodni-Katynskiej.html>
03.05.2024, 21:49

Pamiętamy o ofiarach Zbrodni Katyńskiej

13 kwietnia obchodzimy Dzień Pamięci Ofiar Zbrodni Katyńskiej.

W Dzień Pamięci Ofiar Zbrodni Katyńskiej pracownicy Oddziałowego Biura Upamiętniania Walk i Męczeństwa IPN w Rzeszowie złożyli kwiaty oraz zapalili znicze pod Krzyżem Ofiar Komunizmu oraz zapalili znicze na symbolicznych grobach ofiar Zbrodni Katyńskiej na cmentarzu Pobitno w Rzeszowie.

- MJR MIECZYŚLAW SAMOŁYK, ur. 10 sierpnia 1890 r. w Rzeszowie, s. Marcina i Anny z domu Leśniowskich. Uczeń I Gimnazjum w Rzeszowie. Członek Związku Strzeleckiego i Polskiej Organizacji Wojskowej. Po maturze przeniósł się do Krakowa, gdzie ukończył prawo na Uniwersytecie Jagiellońskim. W mundurze porucznika wojsk austriackich uczestniczył w I wojnie światowej na froncie bałkańskim. Po zwolnieniu z niewoli serbskiej dostał się do Francji do Armii gen. Józefa Hallera. Uczestnik Powstań Śląskich i Wojny 1919-1920. Podczas wojny polsko - bolszewickiej dostał się do niewoli, ale dzięki negocjacjom z udziałem gen. Władysława Sikorskiego wymieniony został za brygadiera Armii Czerwonej. Po wojnie polsko - bolszewickiej służył w 1. pułku piechoty Legionów i Korpusie Kadetów nr 1. Od 1939 roku w stanie spoczynku. Był kierownikiem administracyjnym w Państwowych Zakładach Lotniczych w Rzeszowie. We wrześniu 1939 r. w Dowództwie Grupy Obrony Lwowa. W randze kapitana był członkiem sztabu dowodzącego obroną miasta. 22 września został aresztowany i razem z innymi oficerami przewieziony do obozu w Starobielsku. Wiosną 1940 r. siedzibie NKWD w Charkowie został razem z innymi oficerami, jeńcami obozu starobielskiego zamordowany strzałem w tył głowy. Ostatni jego list rodzina otrzymała z datą lutego 1940 r. W 2007 roku pośmiertnie mianowany na stopień majora. Odznaczony Medalem Niepodległości, medalami 1918-1921 i 10-lecia Niepodległości. 13 kwietnia 2010 r. w 70. rocznicę zbrodni katyńskiej, działacze, sportowcy i kibice Resovii posadzili "dąb katyński" symboliczne drzewo upamiętniające śmierć majora Samołyka. Jego mogiła symboliczna znajduje się na cmentarzu komunalnym Pobitno w Rzeszowie: Sektor V/Rząd 1/ nr grobu 10.
- POST. PP JAN KORNEŁ MICHALIK, s. Erazma i Michaliny z Błońskich, ur. 2

października 1906 r. w Borszczowie. We wrześniu 1939 pełnił służbę w Komis. w Tarnopolu. Ofiara Zbrodni katyńskiej, pochowany w Miednoje. Pośmiertnie został awansowany na aspiranta policji państwowej. Jego mogiła symboliczna znajduje się na cmentarzu komunalnym Pobitno w Rzeszowie: Sektor II/Rząd 1/ nr grobu 12.

- **PPŁK PIECH. WŁADYSŁAW CIEPIELOWSKI**, ur. 3 czerwca 1893 r. w Dzikowcu k. Sokołowa, s. Walentego, Kazimiery. Żołnierz 1 pp Legionów Polskich. W WP od 1918. Uczestnik walk o Lwów, wojny 1918–1921, powstania śląskiego. Od 1932 służył w 17 pp. Następnie w 25 baonie KOP. W 1939 d-ca Półbrygady ON „Wołyń” Więzień obozu w Starobielsku. Pochowany na cmentarzu w Charkowie. Odznaczony VM 5 kl., KN, KW, KZ, medalami 1918–1921 i 10-lecia. Pośmiertnie awansowany na stopień pułkownika. Jego mogiła symboliczna znajduje się na cmentarzu komunalnym Pobitno w Rzeszowie: Sektor III/Rząd 20/ nr grobu 6.
- **PODPUŁKOWNIK ART. EDWARD ZYGMUNT PESZKOWSKI**, s. Władysława i Marii, ur. 30 września 1891 r. Pełnił służbę w 22 pap (1924), jako kwatermistrz w 5 dak (1928), potem z-ca d-cy 1 pamot. We wrześniu 1939 w sztabie 24 DP Mianowany mjr ze starsz. 1.01.1928 r. Pochowany w Charkowie. Pośmiertnie awansowany na stopień pułkownika. Jego mogiła symboliczna znajduje się na cmentarzu komunalnym Pobitno w Rzeszowie: Sektor X/Rząd 17/ nr grobu 20.
- **PORUCZNIK W ST. SP. ROMAN MARCELI PESZKOWSKI**, S. Władysława i Marii Mireckiej, ur. 22 października 1898 r. w Rzeszowie. Uczestnik I wojny światowej i wojny 1920 w 5 pp Leg. Porucznik od 1 czerwca 1919 r. Od 1921 w 7 baonie san. Główny instruktor PCK. W 1935 przeniesiony w st. sp. W I. 1936–1939 w LOPP w Brześciu n. Bugiem. W 1939 zmob. do 9 szp. okr. Więzień obozu w Kozielsku. Pochowany w Katyniu. Odznaczony SKZ. Pośmiertnie awansowany na stopień kapitana. Jego mogiła symboliczna znajduje się na cmentarzu komunalnym Pobitno w Rzeszowie: Sektor X/Rząd 17/ nr grobu 20.
- **KAPITAN W STANIE SPOCZYNKU WŁADYSŁAW PIWNICA**, s. Marcina i Józefy Bosko, ur. 3 listopada 1894 r. w Rzeszowie. Uczestnik I wojny światowej i wojny 1920. : 17 Pułk Piechoty. Kurs: Szkoła Podchorążych Piechoty w Warszawie (1923) i kurs w Dęblinie. Kapitan od 1 sierpnia 1923 r. Od 1927 r. w stanie spoczynku: przydzielony do kadry Okręg Korpusu X. Więzień obozu w Kozielsku. Pochowany w Katyniu. Pośmiertnie awansowany na stopień majora. Jego mogiła symboliczna znajduje się na cmentarzu komunalnym Pobitno w Rzeszowie: Sektor XIII/Rząd 8/ nr grobu 19.
- **KAPITAN MIECZYŚLAW ROMAN BOCHENEK**, s. Józefa i Katarzyny Sąsiadek, ur. 11 listopada 1909 r. w Rzeszowie. Szkoła Oficerska w Toruniu (1932). Porucznik ze starszeństwem 15.08.1932, 1932–1935 w 6 Pułk Artylerii Lekkiej, następnie wykładowca w Szkole Podchorążych Rezerwy Artylerii w Zambrowie. W 1939 uczestniczył w ewakuacji Szkoły do Włodzimierza Woł. Więzień obozu w Kozielsku, pochowany w Katyniu. Pośmiertnie awansowany na stopień majora. Jego mogiła

symboliczna znajduje się na cmentarzu komunalnym Pobitno w Rzeszowie: Sektor XXVIII/Rząd 11/ nr grobu 17.

5 marca 1940 r. Biuro Polityczne KC WKP(b) zdecydowało o likwidacji polskich jeńców wojennych bez przedstawiania im zarzutów, decyzji o zakończeniu śledztwa ani aktu oskarżenia. Już 3 kwietnia 1940 roku rozpoczęła się likwidacja obozu w Kozielsku. Wszystkich zgromadzonych w nim jeńców zabito w katyńskim lesie. Przez kolejne sześć tygodni kolejni polscy oficerowie byli wywożeni z obozów i rozstrzeliwani: żołnierze ze Starobielska – w Charkowie, a policjanci z Ostaszkowa – w Kalininie. Kolejnych mordów NKWD dokonało w Chersoniu, Charkowie, Kijowie i Mińsku.

13 kwietnia 1943 r. w Berlinie ujawniono informację o znalezieniu w Katyniu masowych grobów polskich oficerów zamordowanych przez sowieckie NKWD. Jednak prawda o sprawcach ludobójstwa na obywatelach II Rzeczypospolitej została oficjalnie potwierdzona dopiero po 50 latach.

14 listopada 2007 r. Sejm RP ustanowił 13 kwietnia Dniem Pamięci Ofiar Zbrodni Katyńskiej.

Na Cmentarzu Komunalnym w Łańcucie znajduje pomnik/mogiła symboliczna ofiar II wojny światowej, żołnierzy ziemi łańcuckiej, poległych na różnych frontach, uśmierconych w obozach koncentracyjnych i innych miejscach kaźni a także indywidualne mogiły symboliczne ofiar Zbrodni Katyńskiej.

- PPOR. REZ. ADOLF JERZY STACHYRA, s. Karola i Julii, ur. 24 kwietnia 1902 r. w Łańcucie. Członek POW. Żołnierz wojny 1920 w 12 pac. Absolwent Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Jana Kazimierza (1927) i SPR San. (1930). Przydzielony do kadry 10 szp. okr. Lekarz, zamieszkały w Zakliczynie n. Dunajcem. Więzień obozu w Starobielsku. Zamordowany w Katyniu. Mogiła symboliczna znajduje się na cmentarzu komunalnym w Łańcucie: B2/9/8. Pośmiertnie awansowany na stopień porucznika.
- PPOR. REZ. EDWARD ALEKSANDER SZUL, s. Romana i Zofii z Krzanów, ur. 19 marca 1910 r. w Głuchowie, pow. łańcucki. Absolwent WSH. Urzędnik skarbowy. Ukończył dywizyjny kurs pchor. rez. przy 17 pp. Ppor. mianowany od 1.01.1933, przydzielony do 64 pp. Więzień obozu w Kozielsku. Zamordowany w Katyniu. Mogiła symboliczna znajduje się na cmentarzu komunalnym w Łańcucie: B4/5/9. Pośmiertnie awansowany na stopień porucznika.
- KPT. REZ. ANTONI LUDWIK CHOMICKI, s. Adolfa i Julii z Mazowskich, ur. 25 sierpnia 1888 r. w Międzyrzeczu. Absolwent Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu w Kijowie (1913). Ordynator oddziału ocznego szp. wojsk. w Kijowie. Od 1920 r. w WP, w szp. wojsk. „Zwiahł” oraz w szp. okr. w Kielcach. Po przeniesieniu do rez. należał do 2 szp. okr. Mieszkał w Krzemieńcu. Żonaty z Marianną z Sierżyckich, miał synów Adolfa i Stanisława. Więzień obozu w Kozielsku. Zamordowany w Katyniu. Mogiła

symboliczna znajduje się na cmentarzu komunalnym w Łańcucie: A2/2/15.

Pośmiertnie awansowany na stopień majora.

- PPOR. REZ. JULIUSZ SZCZĘSNY JONIEC, s. Piotra i Heleny, ur. 27 sierpnia 1911 r. w Monasterzyskach, pow. tarnopolski. Absolwent Uniwersytetu Jana Kazimierza (1935), mgr praw. Ppor. mianowany ze starsz. 1 stycznia 1938 r. i przydzielony do 3 pp Leg. Asesor notarialny, zamieszkały w Łańcucie. Zamordowany w Katyniu. Mogiła symboliczna znajduje się na cmentarzu komunalnym w Łańcucie: B2/22/10. Pośmiertnie awansowany na stopień porucznika.
- PPOR. JERZY HAASE, s. Karola i Adeli, ur. 1912. r., ppor rez. Korpusu Ochrony Pogranicza, absolwent Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie. Ofiara Zbrodni Katyńskiej, pochowany w Charkowie. Mogiła symboliczna znajduje się na cmentarzu komunalnym w Łańcucie: A2/29/3. Pośmiertnie awansowany na stopień porucznika.
- GEN. BRYG. PIOTR SKURATOWICZ, s. Jana i Eleonory z Oleszkiewiczów, ur. 1 sierpnia 1892 r. w Filipowiczach k. Bobrujska. Żołnierz I Korpusu Wschodniego i Armii gen. Hallera. W WP od 1919. Uczestnik wojny 1919–1921 w szeregach 4. Pułku Strzelców Konnych. Po wojnie służył jako z-ca d-cy 6. Pułku Strzelców Konnych, i 8. Pułku Ułanów Księcia Józefa Poniatowskiego, d-ca 10. Pułku Strzelców Konnych, d-ca 12. Brygady Kawalerii w Ostrołęce, szef Departamentu Kawalerii Ministerstwa Spraw Wojskowych. We wrześniu 1939 d-ca Grupy Operacyjnej „Łuck”. Po ataku Armii Czerwonej 17 września 1939 r. dostał się do niewoli sowieckiej. Generała najpierw przewieziono do obozu tymczasowego we Frydrychówce, natomiast na początku października trafił do obozu specjalnego NKWD w Starobielsku. Tam został umieszczony wraz z ośmioma innymi generałami w podoboże, zwanym „Domem Generalskim”. Niewola gen. P. Skuratowicza oraz pozostałych jeńców obozu starobielskiego zakończyła się na początku kwietnia 1940 r. Na podstawie decyzji władz Związku Sowieckiego z 5 marca 1940 r. został wydany na nich wyrok śmierci poprzez rozstrzelanie. Pierwsze transporty ze Starobielska do Charkowa, gdzie dokonywano egzekucji, wyruszyły 5 kwietnia 1940 r. Generał najprawdopodobniej wyjechał ze Starobielska w pierwszej dekadzie kwietnia. W charkowskim więzieniu został zastrzelony strzałem w tył głowy, a następnie jego ciało zostało zakopane w specjalnie przygotowanych dołach w okolicach osiedla Piatichatki. Jego symboliczna mogiła znajduje się na cmentarzu komunalnym w Łańcucie: B2/32/2. Odznaczony VM 5 kl., OOP, ZKZ, MN, medalami 1918–1921 i 10-lecia. Postanowieniem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z 5 października 2007 r. został awansowany pośmiertnie do stopnia generała dywizji.

12 kwietnia w przeddzień Dni Pamięci Ofiar Zbrodni Katyńskiej Maria Rejman z Instytutu Pamięci Narodowej Oddział w Rzeszowie zapaliła znicze pamięci na grobach w Łańcucie.

Cmentarz w Łańcucie.
Fot. Maria Rejman (IPN)

Cmentarz w Łańcucie.
Fot. Maria Rejman (IPN)

Cmentarz w Łańcucie.
Fot. Maria Rejman (IPN)

Cmentarz w Łańcucie.
Fot. Maria Rejman (IPN)

Cmentarz w Łańcucie.
Fot. Maria Rejman (IPN)

Cmentarz w Łańcucie.
Fot. Maria Rejman (IPN)

Cmentarz w Łańcucie.
Fot. Maria Rejman (IPN)